

Kategoria: Kresy Wschodnie Rubieże

Zadania Wschodnie Rubieże; termin do 14 kwietnia 2026 r. Pamiętaj, że już czas myśleć strategicznie o zakończeniu projektu. Jeśli zdobędziesz 150 punktów, to możesz dostać złotą odznakę, ale w tym celu musisz wybraną pracę przedstawić nauczycielowi języka obcego.

1. Miasto Arkad

Zamość został zaprojektowany w czasach renesansu jako miasto idealne. Bywa nazywany „Perłą Renesansu”, „Miastem Arkad” i „Padwą Północy”. Wykonaj **makietę** fragmentu Starego Miasta, która potwierdzi te określenia Zamościa. Wraz z makietą dostarcz do szkoły wyjaśnienie tych epitetów.

2. Renesansowy spacer

Przygotuj **projekty strojów** dla grupy kobiet i mężczyzn z dziećmi, w których mogliby wybrać się na spacer po renesansowym Zamościu. Zwróć uwagę, że w mieście tym mieszkali zarówno Polacy, Żydzi, jak i Ormianie. Może przebierzesz się sam, z kolegami albo rodzicami, lub też ubierzesz lalki i przygotujesz **sesję zdjęciową**

3. Polo i Nika

Obejrzyj na youtube przynajmniej dwa odcinki filmów animowanych „Polo i Nika” : Polo i Nika – pierwsza wyprawa oraz Polo i Nika. Katedra ormiańska. Zaproponuj Narodowemu Instytutowi Polskiego Dziedzictwa za Granicą Polonika scenariusz filmu, pokazującego wybrane przez siebie miejsce lub postać (np. miejsca związane z Janem Sobieskim na Ukrainie, tak w Olesku urodził się przyszły król, a w Żółkiew mieszkał jego słynny pradziadek)

4. Polacy na Kresach

Przygotuj galerię 3-5 miejsc, w których pozostały ślady polskie na terenach, które kiedyś zajmowała Rzeczpospolita Polska. Mogą dotyczyć przeszłości twojej rodziny.

5. „Takie są rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie”

Te słowa kanclerza Jana Zamoyskiego zostały zapisane w akcie fundacyjnym Akademii Zamojskiej. Szkołę można lubić lub nie, ale wychowaniem dzieci trzeba się zajmować. Zastanów się jak powinna wyglądać szkoła; jak najlepiej wychowywać dzieci i **zaproponuj program szkoły** oraz przedmioty, których warto uczyć i dlaczego. Pamiętaj, że z Twojej szkoły mają wyjść obywatele Polski, przyszli pracownicy, lekarze, politycy a także rodzice.

6. Na mury!!!

Zamość otaczają wspaniałe fortyfikacje. Była to jedna z najważniejszych twierdz dawnej Rzeczpospolitej. Same wały nie obronią jednak miasta, potrzebna jest

rozmaita broń, armaty itp. Przygotuj **makietę fortyfikacji**, do której dodasz ilustracje lub makiety broni renesansowej.

7. Logo w 3D

Parki narodowe mają w swoim logo charakterystyczne zwierzęta. Wybierz jeden z symboli parków znajdujących się na wschodnich rubieżach Polski i przedstaw go w **trójwymiarowej formie** (maskotki, płaskorzeźby, figurki z modeliny itp.)

8. Historia miłosna

Maria Kazimiera d'Arquien zwana królową Marysieńką zanim została żoną Jana Sobieskiego była żoną Jana Zamoyskiego. **Napisz romantyczną historię** jej życia.

9. Strrraszne historie...

W dawnych pałacach, zamkach, klasztorach podziemiach wschodniej Polski grasują liczne duchy i straszdyła. Wyśledź je i **narysuj komiks** o wybranym duchu np. Bieluchu z podziemi Kredowych Chełma.

10. Mieszkańcy kresów

Przed II wojną światową wschodnia Polska była zamieszkiwana przez ludność rozmaitych narodowości. Sprawdź, co znaczy termin mniejszości narodowe. Dowiedz się czy obecnie zamieszkują Polskę mniejszości narodowe, gdzie można spotkać przedstawicieli innych kultur i jakie ślady pozostały po nich z dawnych czasów. Przygotuj **ilustrowany informator** dla uczniów twojej klasy o mniejszościach narodowych na wschodzie Polski. Dodaj stare zdjęcia i współczesne fotografie pamiątek, pozostałych po innych kulturach na ziemiach południowo-wschodniej Polski.

11. Mieszkańcy kresów – stroje

Sprawdź, jakie narody zamieszkiwały Rzeczpospolitą Obojga Narodów. Przygotuj sobie strój charakterystyczny dla wybranego narodu i zrób w nim zdjęcie. *To może być praca grupowa – punktowane będzie uczestnictwo jak największej liczby przedstawicieli wielokulturowej Rzeczypospolitej Obojga Narodów*

<http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,95442.html>.

<http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,29726.html>

12. Podglądanie żubrów (<http://www.lasy.gov.pl/zubr>)

Na stronie internetowej Lasów Państwowych kamera podgląda zwierzęta przy paśniku i karmniku w dzień i w nocy. **Przeprowadź i opisz obserwacje** o różnych porach dnia: wcześnie rano, w środku dnia po południu i późnym wieczorem. Spróbuj rozpoznać przynajmniej kilka gatunków zwierząt, które tam przychodzą. Zapisz godziny i czas trwania obserwacji, gatunki zwierząt i ich wygląd oraz opisz zachowanie zwierząt.

13. Król puszczy

Sprawdź, co słowo reintrodukcja ma wspólnego z żubrem i przedstaw zawiłą historię tego zwierzęcia w formie **plakatu**.

14. W kniei

Przygotuj bogato ilustrowaną **prezentację** wiosennych widoków Puszczy Białowieskiej i jej mieszkańców **z odgłosami** zwierząt w tle. Komentarz wraz z wyjaśnieniem wszystkich obrazów i odgłosów powinien być zrobiony oddzielnie i dostarczony na osobnej kartce.

15. Przeprowa przez bagna

Bagna i rozlewiska zajmowały niegdyś wielkie obszary na terenie Polski; dziś zostało ich niewiele między innymi w Poleskim, Biebrzańskim albo Narwiańskim Parku Narodowym. Wyobraź sobie, że cofnąłeś się w przeszłość i musisz przedrzeć się przez rozległe bagniska. Przygotuj **grę planszową** w której napotkasz niebezpieczeństwa, zwierzęta i rośliny bagien, Zadbaj o efektowną grafikę i bogate ilustracje bagiennego świata.

16. W pogoni za dzikim koniem

Jeszcze w XVII po lesistych terenach wschodniej Polski galopowały dzikie konie zwane tarpanami. Co się z nimi stało? Czy ich potomków można jeszcze gdzieś spotkać? Zajrzyj do Zwierzyńca w Roztoczańskim Parku Narodowym, a wyniki swoich dociekań opracuj na **plakacie**.

17. W Szczepreszynie chrząszcz brzmi w trzcinie – rebusy

Język polski bywa bardzo trudny dla cudzoziemców: chrzęści, szeleści, świszcz, można sobie połamać język. Pomóż cudzoziemcowi przekonać się do naszego języka i narysuj minimum pięć **rebusów** z trudnymi słowami polskimi.

18. Z patelnią i kamerą na wschodnich rubieżach

Nakręć **odcinek programu kulinarnego**, w którym na wzór Roberta Makłowicza będziesz przygotowywał kresowe potrawy. Zadbaj o scenografię.

19. Leśno – bagienne memory

W Białowieskiej puszczy, wśród bagien Polesia i rozlewisk Biebrzy i Narwi, na pagórkach Roztocza i w dolinie Bugu mieszkają zwierzęta, których nie spotkasz w innych miejscach. Przygotuj **memory** z dzikimi mieszkańcami wschodnich terenów Polski.

20. Pionierzy przemysłu naftowego

Pracujesz w profesjonalnej gazecie przemysłu naftowego; masz okazję cofnąć się w czasie i przeprowadzić **wywiad** z ludźmi, którzy rozpoczynali na ziemiach polskich wydobywanie i przetwórstwo ropy naftowej. (Ignacym Łukasiewiczem, Tytusem Trzeciekim i Karolem Klobassa-Zrenckim) Dowiedz się, jak to było wtedy i co zmieniło się do dzisiejszych czasów.

21. Czarne złoto

Skąd się bierze ropa naftowa? Gdzie w Polsce się ją wydobywa. Przedstaw na **plakacie** przekrój geologiczny ziemi, w której rozwija się 'czarne złoto.

22. Lampa naftowa

Czy wiesz jak Twoi pradziadkowie (a może i dziadkowie) odrabiali lekcje? Przy lampie naftowej. Dowiedz się kto i kiedy ją wymyślił. Jak wyglądały dawne lampy naftowe i do czego je stosowano. Jeśli znajdziesz w domu lampę naftową zapal ją (w obecności dorosłych!) i sfotografuj siebie nad lekcjami przy lampie naftowej.

23. Ikonostas

Ostatnio wpisano na listę zabytków UNESCO to 16 wybranych cerkwi, z których osiem znajduje się na terytorium Polski (cerkiew św. Paraskiewy w Radrużu, cerkiew Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy w Chotyńcu, cerkiew św. Michała Archanioła w Smolniku, cerkiew św. Michała Archanioła w Turzańsku i cerkiew św. Jakuba Młodszego Apostoła w Powroźniku, cerkiew Opieki Bogurodzicy w Owczarach, cerkiew św. Paraskiewy w Kwiatoniu, cerkiew św. Michała Archanioła w Brunarach Wyżnych) i osiem na Ukrainie. Zrób szkic **ikonostasu** z wybranej polskiej cerkwi a jedną z ikon spróbuj namalować.

24. Kajakiem po wschodnich rubieżach

Zaproponuj **trasy kajakowe** (oznacz ich atrakcje na mapce) wybraną rzeką wschodnich rubieży Polski. Opisz atrakcje i trudność trasy. Możesz dołączyć swoje zdjęcia.

25. Pisanki

Pisanki są znane w całej Polsce i nie tylko. Zobacz jakie pisanki robi się w Lipsku, na Podlasiu i jakie zebrano w muzeum pisanki w Ciechanowcu. Przygotuj 3 pisanki, wykonane różnymi technikami i sfotografuj je w wielkanocnej aranżacji. <http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,441.html>

26. Jaćwingowie – sąsiedzi, których nie mamy

Kim byli Jaćwingowie? Spróbuj odtworzyć mapę Jaćwieży oraz historię i zwyczaje ludu, który zanikł ok. XIII wieku;

<http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,96485.html> <http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,101925.html>

27. Polscy Tatarzy

Skąd się wzięły w Polsce meczety? Kto i dlaczego osiedlił wojowników tatarskich w granicach Rzeczypospolitej? Zbierz informacje o kulturze i tradycjach Tatarów polskich i zaprezentuj je na plakacie, graficznie nawiązującym do sylwetki architektury meczetów podlaskich lub tatarskiego namiotu (jurty). <http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,85422.html>, http://www.nid.pl/pl/Regiony/Podlaskie/Zabytki_w_regionie/

<http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,29726.html>

28. Klejnoty królowej Bony

Legenda mówi, że w podziemiach zamku w Suraziu królowa Bona przechowywała swój skarb. Wykonaj kolekcję klejnotów np. metodą sutaszu, które mogłyby się spodobać królowej Bonie. Postaraj się nawiązać stylistycznie do biżuterii renesansowej. <http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,448.html>

29. Szlak Dębów Królewskich w Puszczy Białowieskiej

Najstarsze dęby z Puszczy Białowieskiej noszą imiona królów i książąt władających lasami. Przygotuj prezentację, w której przedstawiasz patronów poszczególnych dębów. <http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,30078.html>

30. Ręcznik od narodzin do śmierci

Samodzielnie wyhaftowany ręcznik odgrywał bardzo ważną rolę w domach prawosławnych mieszkańców Podlasia. Każda panna umiała haftować i przygotować sobie komplet ręczników na najważniejsze okoliczności życiowe. Pomyśl, jakie ważne momenty czekają Cię w życiu i wyhaftuj ręcznik na jeden z nich. <http://www.mapakultury.pl/art,pl,mapa-kultury,99557.html>

31. Dąb – król puszczy

Przedstaw sylwetkę króla wśród drzew- dębu; jego piękno i walory przyrodnicze ale

32. Pamiątki ze straganu.

Sprawdź kto i do kogo pielgrzymował do Leżajska. Wykonaj pamiątki, jakie mogliby przywieźć z Leżajska zarówno katolicy, jak i chasydzy (kto to taki ci chasydzy?)

http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/Pomniki_historii/Lista_miejsc/miejsc.php?ID=299

<http://www.newsweek.pl/polska/chasydzy-z-calego-swiata-przybywaja-do-polski-na-grob-cadyka,artykuly,380817,1.html>